

Martin Luther: Tro og gode gerninger

Uddrag fra skriftet 'Om de gode gerninger' (1520)

”... Det kan vi se af et tydeligt eksempel fra det jordiske liv: Hvis en mand eller en kvinde venter
5 kærlighed og forståelse af den anden og tror fast derpå, hvem lærer da det menneske, hvordan det skal
forholde sig, hvad det skal gøre, lade, sige, fortie, tænke? Tilliden alene lærer mennesket alt dette, og det
mere end fornødent. Da er der for det menneske ingen forskel på gerningerne; han gør, hvad der er
stort, langt, meget, lige så gerne som hvad der er småt, kort, lidet, og ydermere endog med glæde,
fredfyldt, trygt hjerte og er et fuldstændig frit menneske.

10 Men hvor der er tvivl, der søger man efter, hvad der vel er bedst; da begynder man at
udmale sig forskel mellem gerningerne, og med hvilken man kan vinde gunst, og dog går man dertil
med tungt hjerte og stor ulyst og er ligesom fanget, mere end halvt fortvivlet og bliver ofte til nar
derved.

På samme måde går det et kristenmenneske: Når han lever i tillid til Gud, ved han besked
15 med alt, formår alt, går dristigt til alt, hvad der skal gøres, og gør det alt sammen glæde og fri, ikke for at
samle sig mange gode fortjenester og gerninger, men fordi det er hans lyst således at behage Gud, og
han tjener Gud ganske uden vederlag, idet det er ham nok, at det behager Gud.

Og omvendt: Den, som ikke er i samfund med Gud, eller som tvivler derpå, han
begynder at søge og bekymre sig for, hvordan han dog skal kunne gøre fyldest og bevæge Gud med
20 mange gerninger. Han løber til Skt. Jakob, Rom, Jerusalem, til det ene sted og til det andet sted, han
beder Skt. Birgitte bønner, gør dette og hint, faster den ene og den anden dag, skrifter her, skrifter der,
spørger denne og hin og finder dog ikke ro og gør alt dette med stor møj, fortvivlelse og ulyst i hjertet,
hvorfor skriften også på hebræisk kalder den slags gerninger 'aven amal', hvilket betyder 'møj og slid'.
Dertil kommer, at sådant slet ikke er gode gerninger, men de er alle sammen spildt. Mange har mistet
25 forstanden derved og er af angst kommet ud i al slags elendighed.
[...]

Men spørger du, hvor troen og tilliden kan findes eller komme fra, så er det rigtignok det
nødvendigste af alt at vide. For det første: Utvivlsomt kommer den ikke af dine gerninger eller din
fortjeneste, men alene fra Jesus Kristus, tilsagt og givet for intet. Gud viser sin kærlighed mod os ved, at
30 Kristus døde for os, mens vi endnu var syndere, som ville han sige: Skulle det ikke give en stærk
uovervindelig tillid, at Kristus dør for vor synd, før vi har bedt om det eller tænker derpå, ja mens vi
endnu helt igennem vandrede i synd?

Se, således må du holde dig Kristus for øje og se, hvorledes Gud i ham rækker og tilbyder dig sin barmhjertighed uden nogen forudgående fortjeneste hos dig, og af dette afbillede af hans nåde må du øse troen og tilliden til alle dine synders forladelse. Derfor begynder troen ikke ved gerningerne; de skaber den heller ikke, men den må vælde og strømme ud fra Kristi blod, vunder og død. Og når du
5 derved ser, at Gud er dig så god, at han endogså giver sin søn for dig, så må dit hjerte blive mildt og på sin side kærligt mod Gud, og tilliden således vokse frem af lutter gunst og kærlighed, Guds imod dig og din imod Gud.